

Міністерство освіти і науки України
Вище професійне училище №13 м. Івано-Франківська

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**В.о.директора Вищого професійного
училища №13 м. Івано-Франківська**

Мирослав ДАНИЛЮК

ПОЛОЖЕННЯ

**про курсові проєкти (роботи) для здобувачів освітньо-професійного рівня
фахового молодшого бакалавра у Вищому професійному училищі №13
м. Івано-Франківська**

**Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради Вищого професійного
училища №13 м. Івано-Франківська
Протокол № 12 від 30.05.2022р.**

Івано-Франківськ 2022

1. Загальні положення

Положення про написання курсових проєктів (робіт) у Вищому професійному училищі №13 м.Івано-Франківська (дачі - Училище) з підготовки фахових молодших бакалаврів (далі - Положення) розроблене на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу фахових молодших бакалаврів, Положення про забезпечення академічної доброчесності, інших нормативно-правових документів із питань фахової передвищої освіти та регламентує організацію, методичний супровід та виконання їх здобувачами освіти.

Курсовий проєкт (робота) – це навчальне індивідуальне дослідження здобувача освіти, метою якого є закріпити, поглибити та узагальнити знання, одержані під час вивчення фахових дисциплін та навчитися самостійно застосовувати ці знання щодо комплексного рішення конкретних завдань.

Курсовий проєкт (робота) виконується з профільних дисциплін і має навчально-дослідницький характер.

На основі даного Положення циклова (методична) комісія, за дисциплінами якої виконуються курсові проєкти (роботи) розробляє методичні вказівки щодо виконання та оформлення курсових проєктів (робіт). В них встановлюються вимоги, які відображають специфіку проєктів (робіт), зокрема обсяг, структура, порядок захисту, оцінювання та інше.

Загальні вимоги до структурних елементів і правил оформлення пояснювальних записок, змісту та іншого ілюстративного матеріалу курсового проєкту (роботи) встановлено ДСТУ 3008:2015 — «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Мета написання курсового проєкту (роботи):

- поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань та практичних умінь здобувачів освіти;
- вироблення навичок самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, використовувати сучасні інформаційні засоби та технології;
- розвиток творчого підходу до застосування на практиці набутих знань та

розв'язування практичних завдань;

- систематизація та узагальнення навчального матеріалу;
- здійснення наукового пошуку при проведенні дослідження; - вироблення у здобувачів освіти навичок самостійних творчих досліджень;
- виявлення наукових здібностей здобувачів освіти і залучення їх до дослідницької роботи.

У процесі роботи здобувачі освіти вдосконалюють і розвивають такі навички та вміння:

- самостійно формулювати потребу дослідження; - визначати мету, основні завдання, предмет, об'єкт дослідження;
- здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації, планувати її виклад, самостійно здійснювати критичний аналіз наукових джерел, передового досвіду, узагальнювати власні спостереження;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, пропозиції, робити висновки;
- обговорювати методичні розробки і проєктні рішення;
- проводити елементарні дослідження ефективності виробничого процесу в організації, установі відповідно до теми курсової проєкту (роботи);
- правильно оформлювати науково-довідковий матеріал;
- публічно захищати підготовлену роботу (робити повідомлення, відповідати на запитання, захищати свою точку зору тощо).

2 Загальні положення про виконаний курсових проєктів (робіт)

2.1 Курсовий проєкт (робота) - це самостійне дослідження здобувача освіти, одна із форм навчальної та наукової підготовки майбутнього спеціаліста, яка засвідчує засвоєння загального курсу дисципліни (декількох дисциплін), поглибленого розгляду певної актуальної наукової проблеми.

2.2 Курсові проєкти (роботи) виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих здобувачами освіти та їх застосування до комплексного вирішення фахових завдань.

2.3 Курсовий проєкт (робота) є одним із видів самостійної роботи здобувачів освіти під час підготовки їх в Училищі.

2.4 Курсові проекти (роботи) мають навчально-дослідницький характер і виконуються здобувачами освіти з фундаментальних, загально-технічних та фахових освітніх дисциплін і є складовою циклу професійної і практичної підготовки,

2.5 Перелік дисциплін, за якими за час навчання здобувачі освіти виконують курсовий проект (роботу) та їх розподіл за семестрами, встановлюється навчальним планом освітньо-професійних (освітніх) програм спеціальності.

2.6 Конкретні мета, задачі та безпосередній порядок виконання курсових проектів (робіт), зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги докладно наводяться в методичних вказівках, які розробляються методичними комісіями, викладачами, що ведуть курсові проекти (роботи) з певних навчальних дисциплін.

2.7 Курсові проекти (роботи) з навчальних дисциплін вводяться до навчального плану згідно з нормативами витрат часу на їх виконання з урахуванням бюджету часу, відведеного для самостійної роботи здобувачів освіти з цих дисциплін.

2.8 Загальна кількість курсових проектів (робіт) не може бути більше двох-трьох за весь термін навчання здобувача освіти за визначеною освітньою (освітньо-професійною) програмою спеціальності.

2.9 Виконання курсового проекту (роботи) як документа, що завершує навчальний процес з теоретичної частини дисципліни, повинно відбуватися в точній відповідності до вимог державних стандартів та інших нормативних документів до розробки проектної, конструкторської, науково-дослідної та іншої документації, які ставляться до фахівців на підприємствах, в організаціях та установах.

2.10 Будь-які спрощення виконання окремих етапів курсовою проекту (роботи) можуть бути здійснені здобувачами освіти винятково з дозволу керівника.

2.11. Робота над курсовими проектами (роботами) проводиться поетапно:

- Визначення теми дослідження та висвітлення її актуальності.
- Складання списку літератури з теми дослідження.
- Складання плану курсової роботи.

- Аналіз літератури з теми дослідження.
- Написання вступу до курсового проєкту (роботи).
- Робота над теоретичною частиною дослідження.
- Збір фактичного матеріалу.
- Розробка практичних матеріалів.
- Формулювання висновків проведеного дослідження, оформлення додатків до курсового проєкту (роботи).
- Завершення оформлення роботи, підготовка до захисту.
- Захист курсової роботи

3. Тематика курсових проєктів (робіт)

3.1 Тематика курсових проєктів (робіт) повинна відповідати навчальним завданням та меті викладання дисциплін і, поруч з цим, узгоджуватись з практичними вимогами функціонування підприємств, розвитку науки і техніки. Реальність тематики курсових проєктів (робіт) - це, насамперед, її науковість, сучасність і направленість на отримання учнями навичок самостійної творчої роботи.

3.2 Тематика курсових проєктів (робіт) повинна будуватися на фактичному матеріалі підприємств, установ та організацій та відповідати заявленим напрямкам освітньої діяльності закладу освіти.

3.3 Однією із основних вимог до тематики курсових проєктів (робіт) є її комплексність, що передбачає вирішення кількох взаємно зв'язаних між собою питань, які мають відношення до предмету розглядання, а також стислість та змістовність формулювань.

3.4 Тематика курсових проєктів (робіт) пропонується методичними комісіями, що ведуть навчальні дисципліни, за якими згідно з навчальними планами передбачено виконання курсових проєктів (робіт), та затверджується в установленому порядку і доводиться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

3.5 Здобувачам освіти надається право уточнення теми курсового проєкту (роботи), а також можливість запропонувати власну тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. Діюче положення дає право вибору здобувачам освіти

теми проєктів (робіт) із переліку запропонованих.

3.6 Змістом тем курсових проєктів (робіт) може бути творче або репродуктивне вирішення конкретної задачі, як правило, дослідного, пошукового, наукового характеру, щодо об'єктів діяльності за фахом.

3.7 Основні вихідні дані для виконання курсового проєкту (роботи) оформлюються в завданні на окремому бланку (Додаток А).

3.8 Кожне завдання на курсовий проєкт (роботу) має бути ретельно продуманим у науковому та методичному відношенні і відповідати рівню підготовки здобувачів освіти та часу, відведеному на її виконання.

3.9 У завданні має бути чітко сформульована тема курсового проєкту (роботи) та вихідні дані

3.10. У процесі виконання курсового проєкту (роботи) керівник проводить групові та індивідуальні консультації. Керівнику курсових проєктів (робіт) кількох здобувачів освіти, що мають споріднені теми, рекомендується організувати для них консультації, на яких здобувачі освіти отримують методичні рекомендації і доповідають результати досліджень.

4. Керівництво виконанням курсових проєктів (робіт)

4.1 Керівництво курсовими проєктами (роботами) доручається викладачам відповідних методичних комісій.

4.2 Час, відведений на керівництво курсовими проєктами (роботами), керівник використовує для:

- складання та видачі здобувачам освіти індивідуального завдання за узгодженою темою курсового проєкту (роботи) (Додаток А);
- проведення групових та індивідуальних консультацій;
- перевірки виконаного проєкту (роботи);
- участі в організації та проведенні захисту курсових проєктів (робіт).

4.3 Для забезпечення керованості курсовими проєктами (роботами) та високої якості їх виконання, заступник директора з НВР та голова методичної комісії систематично контролюють виконання графіків консультацій керівниками курсових проєктів (робіт) та явку здобувачів освіти на консультації. Консультації можуть бути груповими та індивідуальними.

4.4 Результати виконання курсових проєктів (робіт) рекомендується систематично обговорювати на засіданнях методичних комісій.

4.5 Вимоги до організації курсового проєкту (роботи):

- своєчасна підготовка і затвердження завдань, термінів видачі і графіку виконання;

- призначення і затвердження керівників курсових проєктів (робіт);

- своєчасна видача завдань;

- наявність індивідуальних графіків виконання курсових проєктів (робіт);

- дотримання здобувачами освіти термінів кожного стану проєкту (роботи).

4.6 Керівник контролює планомірність виконання курсового проєкту (роботи) та дотримання встановленого графіку, заслуховує докази та обґрунтування найбільш важливих рішень, перевіряє на відповідність виконання вимогам ДСТУ та інших нормативних документів, обговорює із здобувачами освіти інші питання.

4.7 Керівник курсового проєкту (роботи) зобов'язаний своєчасно письмово інформувати голову методичної комісії та заступника директора з НВР у випадку невиконання здобувачами освіти вимог написання курсового проєкту (роботи).

4.8 Керівник на першій консультації знайомить здобувачів освіти із тематикою курсового проєкту (роботи), роз'яснює значення, вимоги до виконання і оформлення, демонструє кращі зразки робіт, повідомляє термін виконання, складає графік консультацій, знайомить з навчально-методичною літературою.

4.9 Керівники курсових проєктів (робіт) складають графіки консультацій та вказують термін подачі роботи на рецензування. Графік консультацій доводиться до відома здобувачів освіти. Поточний контроль за виконанням курсових робіт керівник здійснює в поза навчальний час згідно з графіком консультацій.

4.10 Курсовий проєкт (робота) здається керівнику на рецензування не пізніше, ніж за 2 тижні до її захисту. За несвоєчасне представлення курсової роботи на рецензування здобувачу освіти знижується загальна оцінка

4.11 У рецензії керівник стисло характеризує курсовий проєкт (роботу), оцінює її теоретичний рівень, доцільність та глибину проведених досліджень, обґрунтованість висновків.

4.12 Здобувач освіти допускається до захисту курсової роботи, за умови виконання всіх зазначених вимог. Якщо умови не дотримано, курсова робота разом з рецензією повертається здобувачу освіти, який допрацьовує її з урахуванням зауважень і доопрацьований варіант разом з рецензією подає керівнику для повторної перевірки.

4.13 Зміст курсового проєкту (роботи) оцінюється згідно з визначеними критеріями.

4.14 Керівник підписує рецензію і ставить дату перевірки

4.15 Після захисту курсового проєкту (роботи), керівник робить відповідні записи в журналі навчальних занять академічної групи, індивідуальному плані здобувача освіти

4.16. Кількість тем курсових проєктів (робіт) не може бути меншою кількості здобувачів освіти за певною спеціальністю / освітньою програмою та формою навчання

5. Оформлений курсового проєкту та перевірка його керівником

5.1 Курсовий проєкт (робота) має навчальний, пошуковий та дослідницький тощо характер. Його виконання має на меті поглибити і закріпити теоретичні знання здобувачів освіти, розвинути у них навички самостійної теоретичної підготовки із застосуванням теорії у розв'язанні практичних завдань.

5.2 Плануються такі (орієнтовні) стани виконання курсового проєкту (роботи):

- вибір теми і складання плану;
- консультація з керівником і збирання матеріалу;
- ознайомлення з проблемою за допомогою літературних джерел;
- написання й оформлення проєкту (роботи);
- захист курсового проєкту (роботи).

5.3 Курсові проєкти (роботи) повинні включати такі орієнтовно-обов'язкові складові частини:

Зміст

- титульний лист;
- зміст;

- вступ, який визначає предмет, об'єкт, методи дослідження, вказує доцільність, актуальність, новизну тощо і його структуру;
- основну частину, що складається з розділів, включає розрахунки, елементи дослідження тощо;
- графічну частину (при наявності);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (якщо вони є).

5.4 Порядок оцінки досягнутих якісних характеристик:

- на початку семестру методична комісія обговорює тематику курсових проєктів (робіт);
- заступник директора з НВР регулярно перевіряє видання завдань, методику консультацій, заповнення журналу;
- керівник курсових проєктів (роботи) на консультаціях перевіряє знання здобувачів освіти, їх ставлення до проєкту (роботи) і повноту, вчасність та якість виконання.

5.5 Титульна сторінка оформляється за зразком, поданим здобувачу освіти керівником курсової роботи (Додаток А).

5.6. Виклад матеріалу курсового проєкту (роботи) здійснюється українською мовою, послідовно, логічно, структуровано.

5.7 Зміст курсового проєкту (роботи) передбачає назву розділів й основних параграфів та нумерацію сторінок

5.8. Зміст курсового проєкту (роботи) повинен:

- відповідати меті та завданням;
- розкривати тему курсової роботи;
- відповідати сучасним вимогам науки;
- мати чітку структуру і логічні зв'язки;
- містити переконливі аргументи та висновки;
- бути лаконічним;
- узагальнювати результати та обговорювати практичні рекомендації;
- містити посилання на першоджерела;

- розкривати тісний взаємозв'язок теорії і практики.

5.9 Складений здобувачами освіти план курсового проєкту (роботи) із зазначенням основних розділів і підрозділів, обов'язково узгоджується з керівником. План курсового проєкту (роботи) повинен відображати її структуру, під якою розуміється порядок компонування і взаємозв'язок окремих її частин.

5.10 У вступі розкриваються актуальність та практичне значення обраної теми, мета і основні завдання, предмет і об'єкт дослідження. Правильне визначення мети роботи здобувачами освіти дає змогу відокремити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

5.11 Основна частина, що складається з розділів, які в свою чергу можуть поділятися на підрозділи, що за змістом відповідають направленості теми, підпорядковуються основній меті та завданням, органічно взаємопов'язані, мають приблизно однаковий обсяг.

5.12. Курсовий проєкт (робота) виконується державною мовою.

6. Захист курсового проєкту (роботи)

6.1 Умовою допуску до захисту проєкту (роботи) є відповідність вимогам, що висуваються до нього, про що керівник робить відповідний підпис.

6.2 Якщо керівник курсового проєкту (роботи) не вважає можливим допустити здобувача освіти до захисту з тих чи інших причин, це питання має обов'язково обговорюватися на засіданні методичної комісії за участі заступника директора з НВР із запрошенням здобувача.

6.3 Завершений курсовий проєкт (робоча) захищається при комісії в складі, як правило, двох-трьох осіб з участю керівників згідно з графіком, затвердженим в установленому порядку.

6.4 Керівник проєкту (роботи) попередньо оцінює робочу. Остаточню курсовий проєкт (робота) вважається оціненим після захисту при комісії. Коротко викладаючи основні положення свого дослідження, його висновки, відповідаючи на запитання членів комісії і присутніх, здобувач освіти таким чином отримує відповідну оцінку за курсовий проєкт (роботу),

6.5 При оцінюванні курсового проєкту (роботи) враховуються:

- теоретичний рівень, розкриття сутності та глибини змісту, обґрунтованість теми;
- набуття навичок щодо розробки і вирішення досліджуваної проблеми: вміння самостійно працювати з літературними джерелами, виділяти й аналізувати провідні концепції, виконувати розрахунки тощо;
- планомірний і систематичний характер роботи здобувача освіти над темою;
- якість оформлення, своєчасність здачі курсового проєкту (роботи).

6.6 Курсовий проєкт (робота) оцінюється за національною шкалою, коли виставляється відповідна позитивна оцінка в чотирибальній системі, та за шкалою закладу освіти – відповідна позитивна оцінка за дванадцятибальною шкалою оцінювання. У випадку отримання здобувачем освіти при захисті курсової роботи (проєкту) оцінки «незадовільно» рішенням методичної комісії йому пропонується нова тема і новий термін виконання курсової роботи (проєкту).

6.7 Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту):

- «5 (відмінно)» або (10-12 балів). Курсова робота (проєкт) виконана на високому рівні з погляду змістового наповнення й оформлення, має практичне значення та/або містить елементи наукової новизни. Доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено, відгук керівника курсової роботи позитивний, відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.

- «4 (добре)» або (7-9 балів). Тема курсової роботи (проєкту) розкрита, але наявні окремі недоліки не принципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; недостатньо використано інформаційні матеріали, наявні окремі зауваження у відгуку; доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена згідно з вимогами.

- «3 (задовільно)» або (4-6 балів). Тема курсової роботи (проєкту) в основному розкрита, але наявні недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; методики емпіричної частини підібрано невдало, добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований; заходи і пропозиції роботи, що містяться в

теоретичному розділі, обґрунтовані непереконаливо; відгук містить окремі зауваження; відповіді на питання членів комісії правильні або повні; зауваження щодо оформлення роботи.

- «2 (незадовільно)» або (1-3 балів). Нечітко сформульована мета курсового проекту (роботи). Розділи нелогічно пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважав описовість замість системності та глибини. Запропоновані заходи не результативні, обґрунтування відсутнє. Мають місце недоліки в оформленні роботи. Відповіді на питання членів комісії неточні або неповні.

6.8 Курсовий проект (робота) до захисту не допускається, якщо подана керівнику на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, виконана несамотійно, її структура не відповідає вимогам, зміст роботи не розкриває її теми, недбало оформлена.

6.9 Якщо захист курсової роботи (проекту) не відбувся з поважних причин, про що здобувач фахової передвищої освіти подав відповідні документи заступнику директора з НВР, захист курсової роботи (проекту) може бути перенесений на іншу дату, але не пізніше дати закінчення екзаменаційної сесії.

6.10 Комісія працює за затвердженим графіком захисту.

6.11 Підсумки виконання, захисту проектів (робіт) та пропозиції керівників обов'язково обговорюються наприкінці семестру на засіданні методичної комісії.

7. Зберігання курсових проектів (робіт)

7.1 Курсовий проект (робота) зберігається у методичній комісії або архіві училища терміном один рік.

7.2 Захищені курсові проекти (роботи) підлягають зберіганню протягом одного року.

7.3 По закінченню терміну зберігання (1 рік) з дня захисту курсових проектів (робіт), вони підлягають списанню і знищенню в установленому порядку.

7.4 У разі проведення захисту курсового проекту (роботи) у дистанційному форматі електронний варіант таких проектів (робіт) зберігається на Google диску відповідної методичної комісії до трьох років.

8. Академічна доброчесність

8.1. У процесі підготовки курсового проєкту (роботи) особлива увага звертається на порушення здобувачами вищої освіти правил академічної доброчесності. До таких порушень відносяться насамперед плагіат, фальсифікація даних і некоректне цитування.

8.2. Плагіат передбачає наявність прямих запозичень без відповідних посилань з друкованих та електронних джерел, захищених раніше курсових та кваліфікаційних робіт, кандидатських і докторських дисертацій.

8.3. Фальсифікація передбачає підробку або зміну вихідних даних з метою доведення правильності висновку, а також умисне використання неправдивих даних як основу для аналізу.

8.4. Некоректним вважається цитування, яке має посилання на джерело, яке такої інформації не містить.

9. Прикінцеві положення

9.1 Положення затверджується Педагогічною радою Вищого професійного училища №13 м. Івано-Франківська.

9.2 Зміни і доповнення до цього Положення схвалюються Педагогічною радою Вищого професійного училища №13 м. Івано-Франківська.

9.3 Після затвердження нової редакції Положення попереднє Положення втрачає чинність.

9.4 Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Вищого професійного училища №13 м. Івано-Франківська в межах своїх повноважень, що встановлені їх функціональними обов'язками.

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Івано-Франківської обласної державної адміністрації
Вище професійне училище №13 м. Івано-Франківська

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчально-виробничої роботи

_____ Надія ГУДИМЕНКО

**ЗАВДАННЯ
НА КУРСОВИЙ ПРОЄКТ (РОБОТУ)**

Здобувачу освіти _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

1. Тема проекту: _____

2. Вихідні дані до проекту (роботи): _____

3. Термін здачі здобувачем освіти закінченого проекту(роботи): _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік розділів в календарному плані)

5. Перелік графічною матеріалу _____

6. Дата видачі завдання _____

Учень

(підпис)

(розшифровка підпису)

Керівник

(підпис)

(розшифровка підпису)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

	Назва етапу курсової роботи	Термін виконання	Форми контролю

Учень

(підпис)

(розшифровка підпису)

Керівник

(підпис)

(розшифровка підпису)